

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه الزهرا (س)
دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

پایان نامه
جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد
رشته حسابداری

عنوان
قیمت گذاری محافظه کاری

استاد راهنما
دکتر علی رحمانی

استاد مشاور
دکتر ویدا مجتهد زاده

دانشجو
سپیده علی آبادی

اسفند ماه ۱۳۹۰

کلیه دستاورد های این تحقیق متعلق به
دانشگاه الزهرا (س) است.

تقدیم به پدر و مادر عزیزم

سپاسگزاری

خداوند بزرگ را شکر می‌کنم که من را در مسیر کسب علم و دانش هدایت کرد و به اینجانب نعمت بهره‌جستن از سرمایه بی‌کران علم را اعطا کرد. اکنون که این مرحله از زندگی تحصیلی ام به پایان رسیده است، بر خود لازم می‌دانم که از استاد گران‌قدر راهنمایم، جناب آقای دکتر رحمانی تشکر و سپاسگزاری نمایم که با درایت و دقت خویش مرا در تمام مراحل این پایان‌نامه یاری و راهنمایی نمودند.

از استاد ارجمند سرکار خانم دکتر مجتهد زاده که با راهنمایی خود در تمام طول تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد مرا مورد لطف و مرحمت خود قرار داده و با توصیه‌ها و مشاوره‌های به‌جای خود به‌پربارتر شدن این پژوهش کمک کرده‌اند، کمال تشکر را بجا می‌آورم.

پدر و مادر عزیز و مهربانم را به‌خاطر تمام بودن‌هایشان می‌ستایم و از خداوند منان، طول عمر با عزت و سلامتی برای ایشان خواستارم. هم‌چنین از همسر عزیزم که همواره مشوق و همراه من در راه کسب علم و دانش و رسیدن به مراحل عالی‌تر بوده‌است، تشکر نموده و موفقیت و شادمانی برایش آرزومندم.

در پایان نیز از تمامی اساتید محترم و دوستان عزیزم که بنده را در مراحل مختلف تحصیلی و حرفه‌ای یاری نموده‌اند، سپاس‌گزاری می‌نمایم.

سپیده علی‌آبادی

بهمن ماه ۱۳۹۰

چکیده

سرمایه گذاران برای قیمت گذاری سهام شرکت از اطلاعات مختلفی استفاده می کنند. از عمده ترین این اطلاعات وضعیت صنعت، ترکیب سهامداران، مدیریت، اطلاعات داخلی، ترکیب تولید، بازار محصول و اطلاعات حسابداری هستند. بنابراین بازارهای سرمایه از شوک های مثبت و منفی در جریان های نقدی واحد تجاری که ناشی از منابع اطلاعاتی حسابداری و غیر حسابداری است، آگاهی دارند و بنابراین به آنها عکس العمل نشان می دهند. در مقابل در حسابداری محافظه کارانه تنها شوک های منفی در قالب اقلام خاص ثبت می شوند. این عدم تقارن بین رفتار سیستم حسابداری در شناخت شوک های مثبت و منفی و عکس العمل بازار به شوک های مثبت، رابطه ای غیر خطی و ناپیوسته بین بازده غیر منتظره سهام در دوره جاری و خبر سود (اقلام خاص) ایجاد کرده است. هدف این تحقیق بررسی رابطه غیر خطی بین بازده غیر منتظره سهام و خبر سود و همچنین رابطه بین بازده غیر منتظره سهام و تعدیلات سنواتی (جایگزینی برای اقلام خاص) و ساختن یک نسبت محافظه کاری است.

روش تحقیق در این پژوهش از نوع همبستگی و از حیث هدف مطالعه کاربردی است. برای آزمون فرضیات تحقیق از تجزیه و تحلیل چند متغیره استفاده شده و مدل به کار رفته در تحقیق، مدل تجزیه بازده ولتیناهو است. قلمرو مکانی تحقیق حاضر، شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و قلمرو زمانی آن یک دوره ۶ ساله از ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۸ است.

بر اساس نتایج تحقیق یک رابطه غیر خطی معنادار بین بازده غیر منتظره سهام و خبر سود (تعدیلات سنواتی) وجود دارد (ندارد) و همچنین به ازای یک شوک منفی در جریان های نقدی جاری و مورد انتظار آتی در مقایسه با یک شوک مثبت، سهم بزرگتری از کل شوک در سود دوره جاری شناسایی می شود.

واژه های کلیدی: مدل ولتیناهو، محافظه کاری، خبر سود، شگفتی سود

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول
۲	۱-۱ مقدمه
۳	۲-۱ مسأله پژوهش
۱۲	۳-۱ پرسش پژوهش
۱۳	۴-۱ اهداف پژوهش و ضرورت آن
۱۴	۵-۱ فرضیه های پژوهش
۱۵	۶-۱ تعاریف واژه های کلیدی
۱۶	۷-۱ کاربرد پژوهش برای نهادها و موسسات
۱۷	۸-۱ جامعه آماری مورد مطالعه
۱۷	۹-۱ ابزار سنجش، مقیاس های سنجش (پایایی و روایی)
۱۸	۱۰-۱ روش تجزیه و تحلیل داده ها
۱۹	فصل دوم
۲۰	۱-۲ مقدمه
۲۱	۲-۲ مبانی نظری
۲۱	۱-۲-۲ تاریخچه محافظه کاری
۲۲	۲-۲-۲ تعریف محافظه کاری
۲۶	۳-۲ تفاوت محافظه کاری با احتیاط
۲۸	۴-۲ مفاهیم قراردادی محافظه کاری
۳۲	۱-۴-۲ محافظه کاری و قرارداد های بدهی

- ۲-۴-۲ محافظه کاری و قرارداد های پاداش مدیران اجرایی ۳۳
- ۲-۴-۳ محافظه کاری و حاکمیت شرکتی ۳۵
- ۲-۵-۲ سایر دلایل توجیهی برای محافظه کاری ۳۶
- ۲-۵-۱ توجیه دعاوی حقوقی برای محافظه کاری ۳۶
- ۲-۵-۲ توجیه مالیات بر درآمد برای محافظه کاری ۳۶
- ۲-۵-۳ توجیه مقرراتی برای محافظه کاری ۳۷
- ۲-۶-۱ اندازه گیری محافظه کاری ۳۹
- ۲-۶-۱ معیار خالص دارایی ۴۰
- ۲-۶-۱-۱ معیار مدل ارزشگذاری ۴۰
- ۲-۶-۱-۲ معیارنسبت ارزش دفتری به ارزش بازار ۴۴
- ۲-۶-۲ معیار سود و اقلام تعهدی ۴۶
- ۲-۶-۲-۱ معیار سود ۴۶
- ۲-۶-۲-۲ معیار اقلام تعهدی ۴۹
- ۲-۶-۳ معیار رابطه سود و بازده سهام ۵۲
- ۲-۷-۱ محافظه کاری و فعالیت در حوزه های با تکنولوژی بالا ۵۴
- ۲-۸-۱ محافظه کاری غیر شرطی ۵۶
- ۲-۸-۲ محافظه کاری شرطی ۵۷
- ۲-۷-۳ اهداف مشترک محافظه کاری شرطی و غیر شرطی ۵۷
- ۲-۷-۴ تفاوت های محافظه کاری شرطی و غیر شرطی ۵۸
- ۲-۷-۵ رابطه بین محافظه کاری شرطی و غیر شرطی ۵۸
- ۲-۷-۸ محافظه کاری و اندازه واحد تجاری ۶۲
- ۲-۷-۹ محافظه کاری و عمر واحد تجاری ۶۳
- ۲-۸-۱ انتقاد و طرفداری از محافظه کاری ۶۴

۶۹	۹-۲ پیشینه
۸۶	فصل سوم
۸۷	۱-۳ مقدمه
۸۸	۲-۳ فرضیه های پژوهش
۸۹	۳-۳ نوع و روش تحقیق
۹۲	۴-۳ تعریف عملیاتی متغیرهای تحقیق و نحوه محاسبه آنها
۹۵	۵-۳ جامعه و نمونه آماری
۹۶	۶-۳ ابزار گردآوری داده ها
۹۶	۷-۳ روش تجزیه و تحلیل داده ها
۹۷	۱-۷-۳ تحلیل توصیفی داده ها
۹۷	۲-۷-۳ همبستگی
۹۸	۳-۷-۳ ضریب همبستگی (γ)
۹۸	۴-۷-۳ ضریب تعیین (R^2)
۹۹	۵-۷-۳ مدل های رگرسیون
۱۰۰	۶-۷-۳ فرض های اساسی رگرسیون
۱۰۱	۷-۷-۳ آزمون معنی دار بودن در الگوی رگرسیون
۱۰۲	۸-۷-۳ آزمون معنی دار برای معادله رگرسیون
۱۰۲	۹-۷-۳ آزمون معنی دار بودن ضرایب
۱۰۲	۱۰-۷-۳ آزمون خودهمبستگی جملات خطا
۱۰۳	۱۱-۷-۳ بررسی نرمال یا غیر نرمال بودن داده های تحقیق
۱۰۵	فصل چهارم
۱۰۶	۱-۴ مقدمه
۱۰۶	۲-۴ تحلیل توصیفی داده های تحقیق

۳-۴	ماتریس همبستگی بین متغیرهای تحقیق	۱۱۱
۴-۴	بررسی نرمال بودن متغیرهای وابسته تحقیق	۱۱۲
۵-۴	نتایج آزمون فرضیه اول	۱۱۴
۶-۴	نتایج آزمون فرضیه دوم	۱۱۹
۷-۴	نتایج آزمون فرضیه سوم	۱۲۲
۸-۴	نتایج آزمون فرضیه چهارم	۱۲۴
۹-۴	نتایج آزمون فرضیه پنجم	۱۲۷
	فصل پنجم	۱۳۲
۱-۵	مقدمه	۱۳۳
۲-۵	خلاصه و تفسیر نتایج حاصل از فرضیه اول	۱۳۴
۳-۵	خلاصه و تفسیر نتایج حاصل از فرضیه دوم	۱۳۶
۴-۵	خلاصه و تفسیر نتایج حاصل از فرضیه سوم	۱۳۷
۵-۵	خلاصه و تفسیر نتایج حاصل از فرضیه چهارم	۱۳۸
۶-۵	خلاصه و تفسیر نتایج حاصل از فرضیه پنجم	۱۳۹
۷-۵	نتیجه گیری و ارزیابی نتایج تحقیق	۱۴۰
۸-۵	پیشنهادهاى تحقیق	۱۴۱
۱-۸-۵	پیشنهادهاى کاربردى	۱۴۲
۲-۸-۵	پیشنهادهاى براى تحقیقات آتى	۱۴۲
۹-۵	محدودیت های تحقیق	۱۴۳
	جداول و نمودارها	۱۴۹
	جدول ۱- نتایج تحلیل توصیفی متغیرهای بکار رفته در الگوی برآورد شگفتی سود	۱۵۰
	جدول ۲- ماتریس همبستگی بین متغیرهای بکار رفته در برآورد متغیر شگفتی سود	
		۱۵۰

جدول ۳- برآزش الگوی برآورد شگفتی سود برای اندازه گیری محافظه کاری	۱۵۱
نمودار ۱.....	۱۵۲
نمودار ۲.....	۱۵۳
جدول ۴- نتایج تحلیل توصیفی متغیر خبر سود	۱۵۳
جدول ۵- نتایج تحلیل توصیفی متغیر خبر تنزیل.....	۱۵۴
جدول ۶- نتایج تحلیل توصیفی متغیرهای بکار رفته در آزمون فرضیات تحقیق ...	۱۵۴
جدول ۷- ماتریس همبستگی بین متغیرهای بکار رفته در آزمون فرضیات	۱۵۵
جدول ۸- آزمون نرمال بودن متغیرهای وابسته	۱۵۵
جدول ۹- آزمون نرمال بودن متغیرهای وابسته پس از تبدیل لگاریتمی متغیرهای غیرنرمال.....	۱۵۶
جدول ۱۰- نتایج حاصل از برآزش رگرسیون خبر سود با بازده غیر منتظره.....	۱۵۶
نمودار ۳.....	۱۵۸
نمودار ۴.....	۱۵۸
جدول ۱۱- نتایج حاصل از برآزش رگرسیون تعدیلات سنواتی با بازده غیر منتظره	۱۵۹
نمودار ۵.....	۱۶۰
نمودار ۶.....	۱۶۱
جدول ۱۲- نتایج حاصل روابط غیر خطی بین خبر سود با بازده غیر منتظره	۱۶۱
نمودار ۷.....	۱۶۴
نمودار ۸.....	۱۶۴
جدول ۱۳- نتایج حاصل روابط غیر خطی بین تعدیل سنواتی با بازده غیر منتظره.	۱۶۵
نمودار ۹.....	۱۶۶
جدول ۱۴- نتایج حاصل از فرضیه سوم.....	۱۶۷

جدول ۱۵- نتایج حاصل از آزمون فرضیه چهارم-بازده غیر منتظره مثبت	۱۶۸
نمودار ۱۰	۱۷۰
نمودار ۱۱	۱۷۰
جدول ۱۶- نتایج حاصل از آزمون فرضیه چهارم-بازده غیر منتظره منفی	۱۷۱
نمودار ۱۲	۱۷۲
نمودار ۱۳	۱۷۳
جدول ۱۷- نتایج فرضیه پنجم	۱۷۳
نمودار ۱۴	۱۷۵
جدول ۱۸- لیست شرکت ها	۱۷۶

فصل اول

مقدمه

۱-۱ مقدمه

با توجه به جنبه های اقتصادی اطلاعات، گزارشگری مالی و سیستم حسابداری نقش حیاتی را در بازار سرمایه ایفا میکند. هدف اصلی گزارشگری مالی تأمین نیازهای اطلاعاتی سرمایه گذاران است. سرمایه گذاران و استفاده کنندگان با استفاده از اطلاعات حسابداری عملکرد آتی شرکت را پیش بینی و از آن برای ارزشگذاری شرکت استفاده میکنند. (دستگیر و خدای، ۱۳۸۶)

فلتهام و اوهلسون (1995) یکی از عوامل کلیدی ارزیابی شرکت را محافظه کاری در گزارشگری عنوان نمودند. در واقع محافظه کاری از ویژگی های بارز گزارشگری مالی است که از مدت ها قبل با تئوری و عمل حسابداری درآمیخته است. به نظر واتز (2003)، محافظه کاری حداقل از ابتدای قرن بیستم تاکنون، یک ویژگی برجسته و غالب در عرصه حسابداری و گزارشگری مالی بوده است. (پائیک، ۲۰۰۷)

این موضوع که آیا حسابداری به سمت محافظه کاری بیشتر حرکت می کند برای سرمایه گذاران، دانشگاهیان و تدوین کنندگان استانداردها و مراجع قانونگذاری مهم و بااهمیت است. محافظه کاری در تجزیه و تحلیل صورتهای مالی نیز اثرگذار است. اگر میزان محافظه کاری در طول زمان تغییر یافته باشد، در صورتی تجزیه و تحلیل ارقام صورتهای مالی معنی دار خواهد بود که معیار محافظه کاری نیز در آن تجزیه و تحلیل مدنظر قرار گیرد. همچنین توجه به میزان محافظه کاری نهفته در صورتهای مالی در حسابداری بین المللی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. محققین

حسابداری بین المللی توصیه می کنند که تحلیل گران مالی هنگامی که صورتهای مالی شرکتها را در کشورهای مختلف مقایسه می کنند باید به محافظه کاری نیز توجه داشته باشند (احمدی دستجردی، ۱۳۸۹).

این تحقیق سعی دارد تا تاثیر محافظه کاری را در استفاده از اطلاعات حسابداری و غیر حسابداری جهت تجزیه و تحلیل صورت های مالی و پیش بینی قیمت سهم بررسی کند. از این رو نتایج این تحقیق می تواند برای تحلیل گران صورت های مالی، تدوین کنندگان استانداردهای حسابداری، قانونگذاران و بورس اوراق بهادار سودمند باشد.

۱-۲ مسأله پژوهش

برای تفسیر وضعیت واحد های اقتصادی، از اطلاعات مختلفی استفاده می شود (بهرامفر و شمس عالم، ۱۳۸۳). سرمایه گذاران به عنوان اصلی ترین تامین کنندگان منابع شرکتها خواهان اطلاعات کامل و درست از شرکتها هستند (کردستانی، ۱۳۸۸). در بازارهای کارای سرمایه چنین فرض می شود که کلیه اطلاعات موجود به سرعت به وسیله افراد جذب شده و اثرات آن در قیمت اوراق بهادار منعکس می شود (احمدی دستجردی، ۱۳۸۹). از عمده ترین این اطلاعات وضعیت صنعت، ترکیب سهامدارن، مدیریت، اطلاعات داخلی، ترکیب تولید، بازار محصول و اطلاعات حسابداری هستند. بیشتر سرمایه گذاران با این سوال مواجهند که به کارگیری کدام یک از اطلاعات فوق می تواند آنها را به اتخاذ تصمیم بهینه

رهنمون کند. تصمیمی که به حداکثر شدن ثروت سرمایه گذاران منجر شود. فرآیند حسابداری، مجموعه اطلاعات مربوط به فعالیت، نتایج عملیات و همچنین منبع و مصرف وجوه نقد شرکت را برای دوره مالی یکساله فراهم می کند. سرمایه گذاران و تحلیل گران مالی با استفاده از این اطلاعات می توانند به وضعیت واحد اقتصادی پی ببرند (بهرامفر و شمس عالم، ۱۳۸۳). این اطلاعات می توانند باعث شوک در جریان های نقدی واحد تجاری و متعاقبا بازده غیر منتظره سهام شوند.

هدف صورتهای مالی ارائه اطلاعات تلخیص و طبقه بندی شده درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری است که برای طیف گسترده ای از استفاده کنندگان مفید واقع شود (احمدی دستجردی، ۱۳۸۹). شناسایی اقلامی از صورت های مالی که احتمال می رود تحت تاثیر برآوردهای حسابداری قرار گیرند امری حیاتی است. اطلاعات حسابداری گزارش شده باید دیدی آینده نگر داشته باشد و آینه ای از چشم انداز آتی شرکت و اثرات آتی ریسک های شناخته شده و بالقوه و ابهام ها باشد. زمانی که ریسک و ابهام موجود تاثیر عمده ای بر موقعیت مالی شرکت داشته باشد افشای آن ها بسیار اهمیت پیدا می کند (ایاتریدیس، ۲۰۱۱). سود حسابداری یکی از اقلام مهم و اصلی صورت های مالی است که توجه استفاده کنندگان صورت های مالی را به خود جلب میکند. سرمایه گذاران، اعتباردهندگان، مدیران، کارکنان شرکت، تحلیل گران، دولت و دیگر استفاده کنندگان صورت های مالی از سود به عنوان مبنایی جهت اتخاذ تصمیمات سرمایه گذاری، اعطای وام، سیاست پرداخت سود، ارزیابی شرکت ها، محاسبه مالیات و سایر تصمیمات مربوط

به شرکت استفاده می کنند و در واقع سود حسابداری بخشی از اطلاعات مورد استفاده سرمایه گذاران در ارزیابی ریسک و بازده است. (نوروش و کرمی، ۱۳۸۴).

سود به عنوان نتیجه نهایی فرآیند حسابداری که تا این حد مورد توجه و تاکید استفاده کنندگان اطلاعات حسابداری است، تحت تاثیر رویه های حسابداری که مدیریت انتخاب نموده، محاسبه شده است. این امکان انتخاب رویه های حسابداری، به مدیریت فرصت می دهد تا در مورد زمان شناخت و اندازه گیری هزینه ها و درآمدها تصمیم گیری نماید (احمدی دستجردی، ۱۳۸۹). مدیریت انگیزه دارد با به بکارگیری رویه های غیرمحافظه کارانه، باعث نشان دادن رشد سود شرکت شود. این امر باعث افزایش انتظار سهامداران از شرکت در سنوات آتی می گردد (کردستانی، ۱۳۸۸).

محتوای اطلاعاتی ارقام حسابداری از دیدگاه استاندارد ایران به خصوصیات اطلاق می شود که اطلاعات ارائه شده در صورت های مالی بتواند در تصمیم گیریها مفید واقع شود. (کمیتة فنی سازمان حسابرسی، ۱۳۸۳)

وارفلید و سایرین (۱۹۹۵)، محتوای اطلاعاتی را ظرفیت توجیه بازدهی سهام تعریف نمودند، در حالیکه احمد و همکاران (۲۰۰۴)، محتوای اطلاعاتی را داشتن بار اطلاعاتی پیرامون سود آتی میدانند. به اعتقاد وفیز (۲۰۰۰)، محتوای اطلاعاتی سود را میتوان توسط رابطه بین سود و بازدهی سهام نشان داد (محتوای اطلاعاتی در قالب

---

¹ Value Relevance

سودمندی سود در توجیه بازدهی سهام قابل دستیابی است.) مطابق دیدگاه بیور(۱۹۸۹)، تغییر در قیمت سهام واکنش به تغییرات سود در یک دوره مشخص است (جنکینز و همکاران، ۲۰۰۹)

برای این که سودگزارش شده بتواند در ارزیابی عملکرد و توان سودآوری یک شرکت به استفاده کنندگان کمک کند و سرمایه گذاران با اتکا به اطلاعات سود ، بازده مورد انتظار خود را برآورد کنند، ارائه اطلاعات باید به نحوی باشد که ارزیابی عملکرد گذشته را ممکن و در سنجش و پیش بینی توان سودآوری موثر باشد. بنابراین علاوه بر این که رقم سودگزارش شده برای سرمایه گذاران مهم است و بر تصمیم های آنان موثر می باشد، ویژگی های کیفی سود نیز به عنوان یکی از ابعاد اطلاعات سود ، مورد توجه خاص سرمایه گذاران است. بر اساس مفاهیم نظری گزارشگری مالی ، اطلاعاتی مفید است که دارای خصوصیات کیفی باشد (احمدی دستجردی، ۱۳۸۹)

خصوصیات کیفی اصلی مرتبط با محتوای اطلاعات ، مربوط بودن و قابل اتکا بودن است و احتیاط یا محافظه کاری یکی از ویژگیهای اصلی قابلیت اتکاست (کمپته فنی سازمان حسابرسی، ۱۳۸۳).

محافظه کاری یکی از میثاقهای تعدیل کننده حاکم بر حسابداری و گزارشگری مالی است. بدین مفهوم که در بعضی از موقعیتهای محافظه کاری ایجاب میکند که روشی انتخاب و اعمال شود که دارای کمترین اثر مساعد بر داراییها، درآمدها، سود و حقوق صاحبان سهام باشد (قائمی و همکاران، ۱۳۸۹).

باسو (1997) محافظه‌کاری را گرایش (تمایل) حسابداران به درجه بالاتری از تأییدپذیری برای شناسایی خبرهای خوب در مقایسه با خبرهای بد در صورت‌های مالی تعریف می‌کند. طبق این تفسیر گزارش‌های مالی خبر بد مانند زیان غیر عملیاتی تحقق نیافته را سریع‌تر از خبر خوب مانند سود غیر عملیاتی تحقق نیافته، منعکس می‌کنند. براساس این تفسیر، باسو به واسطه شواهدی قوی پیش‌بینی می‌کند که سود‌های گزارش شده، خبرهای بد موجود را در مقایسه با خبرهای خوب به موقع منعکس می‌کنند (کالن و همکاران^۲، ۲۰۱۰)

تهیه صورت‌های مالی محافظه‌کارانه بر قابلیت اتکاء اطلاعات حسابداری می‌افزاید. محافظه‌کاری توانایی سود حسابداری برای انعکاس سود اقتصادی (بازده مثبت سهام) و زیان اقتصادی (بازده منفی سهام) را نشان می‌دهد. تأکید محافظه‌کاری بر تمایز قائل شدن بین بازده مثبت و منفی سهام (سود و زیان اقتصادی) است (کردستانی، ۱۳۸۸).

تقاضا برای گزارشگری محافظه‌کارانه دال بر این ادعاست که محافظه‌کاری برای استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی شرکت سودمند است. نگاه خوشبینانه مدیران و مالکان نسبت به شرکت به احتمال زیاد در صورت‌های مالی منعکس می‌گردد. در نتیجه، بدبینی در حسابداری یک امر ضروری است تا این نگاه خوش‌بینانه خنثی شود (بال و شیکومار، ۲۰۰۵).

---

² Callen et al